

**INVENTARI GENERAL DELS PERGAMINS
EXISTENTS A L'ARXIU PARROQUIAL DE
SANTA MARIA D'IGUALADA (1282-1634)**

per MARTA VIVES I SABATÉ

INTRODUCCIÓ

L'ARXIU PARROQUIAL D'IGUALADA

La major part del fons documental de l'Arxiu Parroquial d'Igualada (1) és en dipòsit a l'Arxiu Històric Municipal d'Igualada, llevat d'una part que roman al seu lloc d'origen a la parròquia.

De la història de l'Arxiu Parroquial d'Igualada, en sabem ben poc. Sembla ser que es va crear en néixer la vila al segle XII. D'aleshores ençà, no tenim les bases suficients per reconstruir-ne l'evolució històrica fins els anys de la guerra civil de 1936-1939, quan sabem que l'arxiu va ésser preservat gràcies a l'acció dels estudiants de l'Ateneu Igualadí de la Classe Obrera, que van traslladar-lo a la seva seu social. Més tard, i dins aquest període, va passar a «Cal Oranies», lloc on s'havien instal·lat altres arxius de la comarca.

A mitjans de 1938 torna a viatjar, aquest cop al convent de Pedralbes de Barcelona i per ordre de la Generalitat de Catalunya.

A partir de 1939 és recuperat i retornat a Igualada, i s'instal·là en unes dependències de la planta baixa de la casa parroquial.

L'any 1975 part d'aquest Arxiu fou cedit en dipòsit a l'Arxiu Municipal d'Igualada.

QUALITAT DEL FONS DOCUMENTAL

Es tracta, sens dubte, d'un fons documental que té molta importància en un ampli marc històric. Ha estat estudiat pels més importants historiadors a la comarca de l'Anoia, com mossèn Joan Segura, mossèn Fortià Solà, i per mossèn Amadeu Amenòs.

Aquest fons documental és molt nombrós, ja que conté material relacionat amb l'antiga batllia, dependent del Monestir de Sant Cugat del Vallès, material de la Comunitat de Preveres de la vila, documents de l'Escrivania Pública, junt amb una sèrie de manuals notariais (dels segles XIV al XVII), documentació referent a les antigues confraries i gremis de la vila, fundacions i causes pies.

L'any 1982 l'Arxiu Municipal d'Igualada, va proposar la tasca d'ordenació i catalogació del fons documental en pergami, atenent la importància d'aquest fons pel coneixement històric comarcal en el seu significat més ampli: d'un primer cop d'ull, podem dir del material de suport dels documents, que durant quatre segles, el pergami era l'únic material escriptòric emprat (segle IX-XII); durant els segles posteriors va seguir éssent el més utilitzat, però es començà a escriure en paper, tal com ho mostren els llibres notariais en paper des del 1230, i els registres de la cancelleria reial en paper també des de l'any 1235. Cap al 1300, ja s'imposa el paper i s'inicien les sèries documentals de tota índole escrites sobre paper ja sigui en fulls o en llibres (segles XIV i XV).

ELS PERGAMINS DE L'ARXIU PARROQUIAL D'IGUALADA

Sobre la sèrie de pergamins de l'Arxiu Parroquial, presentem un inventari que considerem de gran importància com a font de consulta, que es feia gairebé

1. Notes preses de *Guia dels Arxius històrics de Catalunya*. I. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, 1982 pp. 72-74. Separata: per Pau LLACUNA i ORTÍNEZ.

impossible a causa de la deficient ordenació en que es trobava aquest fons. La tasca d'ordenació i inventariat en sí no es va començar fins l'any 1982, establint com a primer objectiu de treball la conclusió d'un inventari com aquest, sobre la documentació en pergami. Fins el 1982, només comptàvem amb una recopilació que no es podia considerar inventari, ja que es tractava d'una relació molt parcial dels documents, i data de 1975, incloent, seixanta-nou pergamins.

ORDENACIÓ I CATALOGACIÓ

La possibilitat de l'existència d'un nombre més elevat de documentació en pergami que l'esmentada en la relació de 1975 era molt clara; per tant, ens introduïrem en la documentació en paper, en la secció que abans s'anomenava diversos, ara ja catalogada, a fi de poder comprovar si la intuïció de noves troballes era fonamentada. Certament, vàrem descobrir fins noranta-set pergamins, i diversos fulls solts, també en pergami, pertanyents a llibres que s'han perdut.

Un cop comprovat que teníem coneixement de la totalitat dels pergamins que creiem inclosos en la documentació de l'Arxiu Parroquial, començarem el procés d'estirament i regeneració dels documents, per continuar amb llur ordenació cronològica. En aquesta fase ens adonàrem que molts dels pergamins ja havien estat catalogats en anys anteriors, en observar que molts porten numeració al dors; ara com ara, però, no disposem pas de l'inventari del qual haurien de formar part. Així doncs, vàrem decidir, de començar de bell nou la catalogació. El pergami més antic és de l'any 1282, i el més modern del 1634.

L'ordenació cronològica va seguir-se fins el pergami nº 88, quan semblava que ja s'havia recollit tota la documentació. Més tard, durant l'inventari de la resta de l'Arxiu Parroquial han anat sortint altres documents, els quals hem afegit a la catalogació, segons els anàvem descobrint, de tal manera que els deu darrers pergamins no porten cap altre ordre que el d'aparició en l'inventari. Queda encara la possibilitat de trobar més documentació en una secció (administració judicial) (2), que encara no s'ha inventariat.

De moment, però, podem dividir la sèrie cronològicament:

- del segle XII, disposem d'un pergami.
- del segle XIV, dinou.
- del segle XV, vint-i-vuit.
- del segle XVI, trenta-u.
- del segle XVII, sis.

La resta són pergamins de data no identificable o dubtosa.

Per tant, és durant el curs del segle XVI que es produeix més documentació en pergami. Podem dividir la sèrie segons uns altres paràmetres, basant-nos en els temes tractats en cada document.

Podrem, doncs, fer sis grups de temes:

- vendes de censals, setze documents.
- vendes de terres, hospicis, etc., onze documents.
- àpoques, setze documents.

2. Secció no inventariada, on s'hi troben els processos i altra documentació de tipus judicial i notarial.

- testaments, originals o còpies pòstumes (trasllats), quinze documents.
- donacions, de beneficis o de bens, vuit.
- fundacions o beneficis, set documents.
- «diversorum» (3), vint documents.

Destaquem un cas curiós, i és la presència d'un document escrit en jueu, i que tracta uns capitols matrimonials, (nº 89).

Podem observar que el més abundant són els documents de caire notarial: vendes, testaments, donacions etc. seguits dels de caire judicial, èpoques etc.

La majoria de les vegades, els tractes que es propugnen i notifiquen s'estableixen entre dos particulars. Poques vegades es relacionen directament amb la comunitat de Preveres o amb la batllia. Sols en casos de donacions i fundacions es pot veure relació amb els estaments oficials de la localitat i circumscripció.

A través de l'índex onomàstic, podrem veure que els personatges protagonistes són els que normalment trobem en altres documents que es relacionen directament amb la història de la nostra ciutat, i això gairebé sempre quan ens referim als notaris, també protagonistes en aquest cas, per ésser ells els principals testimonis dels actes portats a terme. Tenim a Bernat Canaletes, a Padriça, a Francesc Rovires, i molts d'altres que ja apareixen en repetides ocasions en la *Història d'Igualada* de Mossèn Joan Segura.

Destacarem el fort protagonisme de la dona dins el món de l'Edat Mitjana i Moderna. La dona està present en multitud de documents, en els quals apareix com actora de vendes, donacions, testaments, o també al costat de l'espòs, pare o germà, com a revenadora, compradora venedora, etc..

Quan al lloc on es materialitzen les actuacions relacionades, observem que quasi sempre es produeixen a Igualada, i en escasses ocasions es parla d'actuacions dutes a terme a Barcelona, Piera, Òdena, Miralles, Esplugues de Francolí, Copons i Orpí.

En el catàleg present, s'ha intentat donar la màxima informació possible sobre cada document. Així, en primer lloc, el número d'ordre del pergamí, dins l'inventari general, després la data de la seva redacció, i si és possible el lloc on es va confeccionar. S'ha extret el caràcter jurídic o tema del pergamí, amb els protagonistes i els aspectes econòmics concomitants, si és el cas. Amb tot, l'estat de conservació d'alguns dels documents ha fet impossible, sovint, la localització cronològica i temàtica, deixant en aquests casos, i per aquest motiu, uns intervals en el conjunt de l'inventari.

ESTUDI PALEOGRÀFIC

La forma exterior dels documents és molt variable, ja que durant aquests segles no hi havia una forma ni tamany, podríem dir «standard». És per això que els tamanyos dels pergamins oscil·la molt; des dels 80 × 110 mm. del pergamí número 49, als 1.120 × 780 mm. del nº 6. L'estat de conservació, en general és deficient; molts es troben retallats, puix foren emprats per a enquadrar llibres i lligalls. (Així hi ha diverses cartes reials i altres de lloctinents que estan fent la funció de coberta de llibres).

3. Temes diversos com poden ser causes o arbitris, establiments, reconeixements de deutes i vendes, arrendaments, cartes reials, cartes papals i de capitans generals.

L'escriptura utilitzada és la gòtica notarial cursiva (4), pels segles XIII i XIV, encara que aquest darrer segle, amb elements humanistes, motiu pel que el document es fa molt més entenedor; pel que fa als segles posteriors, els documents estan escrits en lletra completament humanística.

Hem de destacar, com a element important, la presència de la signatura del rei Felip II (nº 78).

Al dors de gairebé tots els documents hi ha inscripcions de totes les èpoques, des de contemporànies al document, fins a les del segle XIX, en les que moltes vegades hi consta el tema que tracta el document en una espècie de sinopsi.

S'empren les abreviatures usuals en l'escriptura notarial: quid, quod, nomine, dei, i els signes - rum, con, ter. Hi trobem també estructures i grafismes propis dels mencionats tipus d'escriptures de les èpoques successives, que no estudiarem per ser objecte d'un estudi paleogràfic més profund, que no és el que ens ocupa en aquest inventari.

INVENTARI (1282-1634)

nº 1

1282, novembre, 11

Guillelma, muller de Bernat de Monzol, el seu fill Pere i la seva muller Romia, reconeixen el deute de vint quarteres de blat que tenen amb Ramon Ferreiro.
92 × 215 mm. / B.

nº 2

1309, febrer, 4. Igualada.

Àpoca d'Arnald Tort a favor de Guillem Buschi de Oliver, de cinquanta-set sous tres diners barc. de tern.
162 × 244 mm./ B.

nº 3

1322, decembre, 20. Igualada

Àpoca de Pere Moyges de Copons a favor de Bertran, del terme del castell de l'Espelt, de tres-cents sous barc. de tern, pel dot de la seva muller Elisenda.
97 × 252 mm./ B.

nº 4

1323-1326?.

Àpoca de Pere de Planatoval, Ferrer Cardó i Sibilia, mare d'aquest darrer, a favor de Elisenda i Gerard Masa i Berenguer Ermengard de Jorba, de cent sous barc. de tern.
113 × 192 mm. /In.

4. Tipus d'escriptura emprada sobre tot en les actes notariais, amb elements gòtics, com és la rodonessa de les lletres i els elements d'abreviació, que donen un aspecte molt característic a aquests documents.

n° 5

1333, maig, 29.

Blanca, muller de Berenguer de Peramola, reconeix la venda del castell del terme de Çagoda, a Berenguer de Montbui, el dia «IIla. Kalendas madii 1301». 160 × 247 mm. / In (estripat) / N: Berenguer de Ferrera.

n° 6

1333, juliol, 22.

Trasllat del testament de Pere Vives, datat a «nones iunii 1333». 1120 × 780 mm. / B. / N: Francesc Vilalta, Guillem Quadris.

n° 7

1365, octubre, 10.

Carta partida per ABC, del testament de Saurina, muller de Guillem de Ocelló. 235 × 272 mm. / B. / N: Pere Gener.

n° 8

1368, novembre, 9.

Bernat Guarro reconeix la venda d'un hort a Pere Castell i la seva muller Maria, per sis lliures barc. de tern, a pagar abans de nou anys. 183 × 230 mm. / R.

n° 9

1374, febrer, 18.

Romia, muller de Romeu Trullols, i Arnald Trullols, venen un hospici del carrer Nou, a Guillem de Manso, per set sous diners, censals, anuals, rendals, perpetuals. 313 × 466 mm. / B. / N: Francesc Rovires.

n° 10

1374, febrer, 18.

Àpoca d'Arnald Trullols i la muller de Romeu Trullols, Romia, a favor de Guillem de Manso, de cent sous barc. 190 × 257 mm. / B. / N: Francesc Rovires.

n° 11

1375, decembre, 22.

Bernat Canaletes fa donació d'una peça de terra, en el terme de Piera, dit «troç de Nicolau», al seu fill Raymund Canaletes. 200 × 95 mm. / B.

n° 12

1378, novembre, 21.

Àpoca de Pere Pascasi a favor de Berenguer Pascasi.
130 × 240 mm. / R. (borròs) / N: Francesc Febrey.

n° 13

1388, juliol, 12.

Guillem Delçer de la Torra de Claramunt reconeix la dot d'esponsalici de cinc-cents sous barc. de tern de la seva muller Maria, a favor del pare d'aquesta, Berenguer Pascual.
850 × 235 mm./ B. / N: Pere Rubei.

n° 14

1389, setembre, 6.

Testament de Bernat Culibert.
242 × 395 mm./ R (borròs) / N: Francesc Rovires.

n° 15

1389, agost, 6.

Ramon Marquès de Santa Coloma de Montbui reconeix el deute de seixanta sous barc. a Jaume Queralt de Sant Guillem de la Rabassa.
117 × 273 mm./ B. / N: Bernat Prinyalt de Prats.

n° 16

1394, maig, 8. *Igualada*.

Trasllat del testament de Pere Ocellò, fet el dia divuit de febrer de 1394.
209 × 403 mm./ B. / N: Guillem Andreu.

n° 17

1396, novembre, 4.

Donació del Benefici de Sant Marc, fundat a la capella de Sant Bartomeu.
755 × 532 mm./ In. (estripat) / N: Francesc Rovires.

n° 18

1397, juliol, 28. *Piera*.

Carta de venda d'un censal de set lliures diset sous vuit diners, de Pere Roset, Bartomeu Mata i Bartomeu Padriça, pagadors a la festa de Sant Pere i Sant Feliu.
770 × 654 mm./ B. / N: Francesc Rovires.

n° 19

Segle XIV.

Geraldina, muller de Berenguer Nidal, ven una exida a Ramon Folliet.
70 × 147 mm./ In.

n° 20

1358-1359?

Pergamí no identificable.
105 × 140 mm./ In.

n° 21

1400, novembre, 24.

Àpoca de dos-cents sous barc. de tern de Pere i Margarida Aragonès a favor d'Antoni Ferrer.
188 × 196 mm./ B. / N: Bernat Canaletes.

n° 22

1401, febrer, 11.

Àpoca de dotze diners barc. de Berenguer de Furno a favor d'Arnald Joan «Lapicide».
169 × 230 mm./ B. / N: Antoni Ferrer.

n° 23

1402, octubre, 14. «El Mercadal» Terme del Castell d'Òdena.

Trasllat d'una venda de Pere Soria del benefici de la capella de Sant Bartomeu.
700 × 604 mm./ B. / N: Francesc Rovires.

n° 24

1404, novembre, 6.

Bernat Quer ven un hospici del carrer Nou a Pere de Santa Creu, per vint lliures deu sous barc.
326 × 380 mm./ B. / N: Bernat Canaletes.

n° 25

1406, abril, 25. Copons.

Pere Cudinells, la seva muller Saura, Antoni Lauteres i la seva muller Maria, venen un benefici a Antoni Portella, prevere de Copons, per set sous barc., censals, rendals, anuals i perpetuats.
430 × 460 mm./ B. / N: Francesc Olivera.

n° 26

1406, juny, 8.

Àpoca de cent sous barc. de tern, de Ramon Alamany i la seva muller Maria a favor de Francesc Barber.

120 × 300 mm./ B. / N: Bernat Canaletes.

n° 27

1408, setembre, 30. Barcelona.

Pascual Ruvira reclama a Guillem de Claramunt, de Pierola, la quantitat de quatre-cents cinc sous que Pere Solanelles li deu.

230 × 313 mm./ B. / N: Antoni Stopera.

n° 28

1409, novembre, 3.

Àpoca de Ramon Farans i Antoni Riba a favor de Francesc Artigó, de setanta-cinc lliures barc.

187 × 206 mm./ B. / N: Joan Tarragò.

n° 29

1410, juliol, 6. Igualada.

Donació del benefici de Santa Eulària, fundat en la capella de Santa Caterina de l'Església d'Igualada.

700 × 645 mm./ B. / N: Francesc Rovires.

n° 30

1412, abril, 30.

Àpoca de cent sous barc., de Joan Ramonell i la seva muller Maria a favor de Pere Amat i Antoni Arlomba.

140 × 205 mm./ B.

n° 31

1412, agost, 30.

Àpoca de vint lliures barc. de tern de Jaume Gili a favor de Raymund Bacho pels esponsalícis d'Antonieta, filla d'aquest darrer.

143 × 267 mm./ B.

n° 32

1414, febrer, 20.

Àpoca de Joan Ferrer i Pere Genovès a favor de Bartomeu Fonoy.

60 × 227 mm./ R.

n° 33

1419, febrer, 24. Igualada

Àpoca de cinc mil sous barc. de tern, de Francesc Mongo a favor de Ramon Millaç, per la venda d'un hospici del carrer de l'Argent.
277 × 243 mm./ B. / N: Francesc Rovires.

n° 34

1422, novembre, 6. Igualada.

Testament de Sanceta, muller de Berenguer Carosa.
385 × 607 mm./ B. / N: Joan Tarragò.

n° 35

1436, octubre, 19. Igualada.

Testament de Francesc Spelt.
545 × 610 mm./ B. / N: Peret Benet Massaguer.

n° 36

1439, octubre, 6. Barcelona.

Àpoca de tres-centes lliures sis sous tres diners d'Andreu Çavila a favor de Joan Çabaté, marmessor de Constància, vídua de Bartomeu Padriça.
150 × 185 mm./ B. / N: Nicolau de Mediona.

n° 37

1440, juliol, 17. Castell de Miralles.

Testament d'Antoni de Puigdengoles del Mas de Pundengoles, terme del castell de Miralles.
320 × 367 mm./ B. / N: Pere Ferrer «Anglina».

n° 38

1443, setembre, 20.

Jaume Barrufet fà donació d'una peça de terra en benefici de la construcció de la capella de Sant Bartomeu i de la capella de Sant Joan, ambdues a l'Església de Santa Maria d'Igualada.
138 × 222 mm./ M (borròs).

n° 39

1444, juliol, 28. Igualada.

Pere Balaguer i Lluç Ferrer fan donació d'establiment d'una peça de terra.
227 × 395 mm./ In (retallat).

n° 40

1447, novembre, 4. Barcelona.

Bernat i Maria Cretes, de Barcelona, venen el Mas «Dels Balcells» del terme del castell d'Orpí, a Pere Ferrer del castell d'Orpí, per vuit lliures diset sous barc.
353 × 595 mm./ B. / N: Antoni Miquel.

n° 41

1448, decembre, 16.

Establiment d'una peça de terra dels hereus de Bartomeu Padriça del lloc nomenat «Aragay».
87 × 203 mm./ B.

n° 42

1453, novembre, 17.

Trasllat de la clausura del testament de Guillem Genovès del set de setembre de 1408.
226 × 330 mm./ B. / N: Joan Tarragó.

n° 43

1476, novembre, 19. Castell d'Orpí.

Testament de Jaume Febrer, de la parròquia de Sant Miquel d'Orpí.
317 × 514 mm./ B. / N: Pere Pau Solanelles.

n° 44

1495, agost, 23. Igualada.

Àpoca de deu lliures set sous de Gonçal de Fries, la seva muller Constància, i el seu fill Tomàs, a favor d'Antoni Trobat.
365 × 380 mm./ B. / N: Pere Pau Solanelles.

n° 45

1496, octubre, 19. Igualada.

Benefici de Sant Marc.
395 × 545 mm./ B. / N: Tomàs Ferrer.

n° 46

1497, novembre, 6.

Acta de causa o qüestió entre Nicolau Valls, prior del Monestir de Santa Maria de la Torra i la universitat d'Igualada.
205 × 300 mm./ B. / N: Tomàs Ferrer.

n° 47

1498, maig, 31. Barcelona

Àpoca de Joan Fiella, canònic i degà de l'Església de Barcelona i comendatari del Monestir de Santa Sibília, i Benet Manoyer de Monistrol de Montserrat a favor de Pere Badals.

235 × 390 mm./ B. / N: Joan Ferrer.

n° 48

1408-1409?, febrer, 8

Berenguer Carosa, Pere Mirors i Francesc Segrera, arrenden una peça de terra, de Jorba, a Geralda i Antoni Miquel, de dita vila.

98 × 137 mm./ MM.

n° 49

Segle XV.

Arnau Catarro fa donació d'un alberg del carrer de Riumajor, a Guillem Genovès.

80 × 110 mm./ MM.

n° 50

Segle XV. (1429-1430?, gener, 18).

Esborrany d'un arbitri entre Antoni Miquel de Jorba i Berenguer Rosich, Pere Solanelles i Bernat Sala.

164 × 200 mm./ MM.

n° 51

Segle XV.

Francesc Ballester ven a Joan Ballester un censal per set sous dos diners.

545 × 602 mm./ In. (retallat).

n° 52

1511, maig, 7. Igualada.

Àpoca de quatre-centes lliures barc. per la dot de Joana Febrer, muller de Bartomeu Torrents a favor de Jaume Febrer, pare d'aquella.

305 × 370 mm./ B. / N: Tomàs Ferrer.

n° 53

1513, juliol, 14.

Testament de Caterina, muller de Gabriel Mercer.

385 × 340 mm./ B. / N: Joan Castellet.

n° 54

1515, gener, 3.

Trasllat del testament de Pere Tria, del quatre de maig de 1512.
305 × 337 mm./ B. / N: Jaume Franquesa.

n° 55

1526, juliol, 1. Igualada.

Antoni Ledo fa donació d'una casa del carrer de l'Argent, d'un censal de pensió anual de deu lliures tres sous deu diners a Bernat Canaletes.
557 × 534 mm./ B. / N: Peret Benet Massaguer.

n° 56

1530, gener, 2. Barcelona.

Testament de Miquel Vila, notari de Barcelona.
321 × 545 mm./ B. / N: Bartomeu Miquel.

n° 57

1531, maig, 9.

Trasllat del testament del mossèn Joan Gili, prevere beneficiat de l'església d'Igualada, del dia vint-i-set d'abril de 1522.
200 × 434 mm./ B. / N: Salvador Gonçal de Fries.

n° 58

1535, maig, 22.

Bernat Puriol fa una donació a Bartomeu Francolino.
850 × 567 mm./ R. / N: Nardo Andrea Peracandolo.

n° 59

1554, agost, 18.

Testament de Joan Febrer, paraire i negociant d'Igualada.
630 × 695 mm./ B. / N: Miquel Ledó.

n° 60

1563, juny, 29.

Testament de Nestre Pere Cayseres, barber i cirurgià.
430 × 617 mm./ B. / N: Miquel Ledó.

n° 61

1570, febrer, 18.

Establiment d'unes peces de terra de Francesc Pere Perestevé.
468 × 355 mm./ R. / N: Nicolau Thoralties.

n° 62

1570, octubre, 7.

Sentència donada pel R. D. Francesc Vallès, doctor en lleis, oficial i vicecanceller general del senyor Bisbe de Vic, contra la Comunitat de Preveres d'Igualada sobre l'administració del vicari a les quotidianes distribucions i altres emoluments. 415 × 415 mm./ B. / N: Salvador Junyent.

n° 63

1572, març, 26.

Carta de Rafael Mercader sobre la venda d'un hort d'Antoni Mercader a Miquel Vilarrubia, el vuit d'octubre de 1540. 735 × 627 mm./ B. / N: Gabriel Forn.

n° 64

1572, abril, 1.

Trasllat d'un carta apostòlica del Papa Gregori XIII. 530 × 644 mm./ B. / N: Pere Jaume Bas.

n° 65

1573, gener, 27.

Col·lació del benefici de Santa Eulàlia feta per Pau Cornet. Carta signada per Jaume Paratge Debellfort, prevere i arxidiaca de la Seu de Santa Eulàlia. 210 × 242 mm./ B. / N: Junyent.

n° 66

1573, maig, 6. *La Pobla de Claramunt.*

Establiment d'una peça de terra feta per Jaume Pau Franquesa a Joan SantJust de Vilanova del Camí. 380 × 360 mm./ B. / N: Pau Castellar.

n° 67

1572, juny, 9. *Igualada.*

Joan Bayoles, alies Poch, i la seva muller Margarida fan carta de venda d'un censal de pensió anual de vuitanta sous, pagadors tots els anys a la festa de Tots Sants, al Rector de la Parròquia d'Igualada en nom de la dita rectoria, resultant de la entrada del establiment de la casa, signat per Miquel Borràs i Salvador Ciurana. 552 x 532 mm./ B/ N: Gabriel Forn.

n° 68

1576?

Pere Vacta i la seva muller Elisabet, de Capellades, venen un censal mort de pensió anual per una lliura a Antoni Coscó.
556 x 328 mm. / M.

n° 69

1577.

Venda d'un censal mort.
422 x 318 mm./ M.

n° 70

1577, abril, 15. Igualada.

Ludovica Bertran ven un censal mort de cinquanta-cinc lliures al seu marit Antoni Bertran.
472 x 647 mm./ In.

n° 71

1578, decembre, 12. Esplugues de Francolí.

Venda d'un mas d'Antoni Joan Roca i Pere Arbós, tutors dels fills de Joan Antoni Arbós, per 65 lliures barc.
225 x 351 mm./ R (borròs).

n° 72

1579, agost, 17.

Carta de venda de censal mort feta per Joan Riba del Cugulló, al terme d'Òdena, a Simó Soterias Molella pel preu de cent lliures i pensió anual de cent sous, pagadors cada any el diset d'agost.
760 x 535 mm./ B. / N: Antoni Thomé.

n° 73

1580, novembre, 12. Igualada.

Venda d'una peça de terra censal, per cinquanta lliures divuit sous barc.
557 x 655 mm./ In. / N: Miquel Parma.

n° 74.

1582, maig, 1.

Lluís Barbera ven un censal a Jaume Gabarró per cent-vint lliures.
650 × 453 mm. / R. (borrós) / N: Salvador Gonçal de Fries.

n° 75.

1584, gener, 5. Igualada.

Pere Garreta ven un censal mort a Jaume Grau per trenta sous, pagadors cada any l'onze de gener.
700 × 602 mm. / B. / N: Gaspar Joffrè Lledó.

n° 76.

1585, juny, 1.

Gabriel Tort i la seva muller Eulàlia, venen un censal mort a Francesc Fàbregas.
776 × 250 mm. / In. / N: Cristòfol Lledó.

n° 77.

1589.

Carta signada pel rei Felip II, on concedeix el càrrec de batlle i sotsveguer a Gaspar Mas.
× mm. / In (retallat).

n° 78.

1591, abril, 26. Igualada.

Fundació de quatre aniversaris solemnes de Bernat i Eulàlia Entraygues, celebrades a la Minerva.
333 × 528 mm. / B. / N: Gaspar Joffré Lledó.

n° 79.

1591, juliol, 12. Barcelona.

Gaspar Aguilera ven un censal, per cent-cinquanta sous anuals.
500 × 628 mm. / B. / N: Joan Vicenç Sellarès.

n° 80.

1535?, novembre, 25.

Jaume Bonastre, prevere i Miquel Lladó, notari, prior de la confraria del Arcàngel Sant Miquel i dels Sant Angels, fan memorial dels confreres i comptes de la dita confraria.
363 × 450 mm. / B.

n° 81.

Segle XVI

Joan Saltó fa una carta de venda d'una peça de terra per set lliures quinze sous
barc.

224 × 380 mm. / In. R.

n° 82.

1596?

Ramon Fita ven un censal de pensió anual a Gaspar Vinyals.

630 × 620 mm. / In. (retallat)

n° 83.

1607, setembre, 15. Igualada.

Marc Vilella i la seva muller Magda venen un violari de pensió anual a Joan Francolí, prevere de Santa Maria de Miralles, per quatre lliures deu sous, pagadors cada any el quinze de setembre.

665 × 694 mm. / B. / N: Francesc Ferrer «Marroller».

n° 84.

1611, abril, 11. Igualada.

Fundació de dotze aniversaris del Reverent Damià Balp.

750 × 515 mm. / B. / N: Miquel Balp i Francesc Ferrer.

n° 85.

1615, gener, 7. Igualada.

Gerard Guasch i la seva muller Elisabet venen un censal a Joan Valta i Eulàlia, de La Llacuna, per cent lliures barc. de pensió anual de cent sous.

420 × 325 mm. / In. (retallat)

n° 86.

1615, decembre, 12. Igualada.

Institució de aniversaris i misses per i entre la Reverent Comunitat del Rector i Preveres de la Església Parroquial d'Igualada, per les persones que signen el document, i també la senyora Joana Quer, vídua d'Antoni Quer, ciutadà de Barcelona.

740 × 455 mm. / B. / N: Joan Estalella

n° 87.

1620, octubre, 20.

Gabriel Balles fa donació d'un censal mort de cinc-cents sous a la Reverenda Comunitat, de part de Jaume Calafell del qual n'és marmessor.

727 × 555 mm. / B. / N: Joan Estalella.

n° 88.

1634, novembre, 3.

Jeroni Amalrie fa carta de venda d'un censal a Josep Domènech per set lliures quatre sous barc., S'adjunta el rebut de la venda.
870 × 635 mm. / B. / N: Palladi Blanc.

n° 89.

Pergamí escrit en caràcters hebraics, el qual tracta d'uns capitols matrimonials portats a terme a Santa Margarida de Montbui.
670 × 458 mm. / B.

n° 90.

1587, octubre, 28. Igualada.

Carta d'institució d'una missa quotidiana feta per M. Jaume Bramona, mercader de Barcelona, natural d'Igualada, en la capella de Nostra Senyora del Roser, i de unes matines certs dies a l'any.
842 × 660 mm. / B. / N: Gabriel Forn.

n° 91.

1476, Monestir de Motserat.

El germà Llorenç Morull es dirigeix en aquesta carta a Berenguer Sala, prevere de Sant Pere.
223 × 333 mm. / In. (retallat) / N: Joan Ferrer.

n° 92.

1603?. Igualada.

Venda d'un censal a Didac Tria, mercader, per vint-i-cinc sous barc. censals, anuals, rendals i perpetuats.
222 × 310 mm. / In. (retallat) / N: Jaume Franquesa.

n° 93.

1402-1408? Igualada.

Antoni Albareda ven un hospici a Francesc Artigó.
337 × 416 mm. / M. / N: Antoni Ferrer.

n° 94.

1583, agost, 5.

Eleonor Bas, vídua de Ponç Bas, ven un censal a la Comunitat de Preveres, per quatre lliures barc., pagadores cada any el quinze d'agost.
537 × 330 mm. / In. (retallat) / N: Gaspar Joffré.

n° 95.

1592, juliol, 29. Igualada.

Fundació de set aniversaris, feta pel marmessor de Jaume Solsona, Antoni Queralt.

328 × 530 mm. / B. / N: Gaspar Joffré.

n° 96.

Segle XVII.

Carta del Capità General de Catalunya, Carles d'Aragó, Duc de Terranova, a Elisabet Magdalena i a Elionor pel testament del seu pare Jaume Ferriol, en quant l'hereu universal dels seus bens, el seu fill Gaspar Ferriol.

342 × 351 mm. / In. (retallat)

n° 97.

1387, gener, 23.

Berenguer Roig, del mas Roig del Castell d'Òdena, ven un censal a Antoni Trullols, prevere, per set sous dos diners barc. de tern, censals anuals, rendals, perpetuats, pagadors cada any per Sant Marc.

328 × 498 mm. / R. / N: Francesc Rovires.

n° 98.

1326, setembre, 14.

Berenguer Cornet, la seva muller Berengària, el seu fill Raymund, i la muller Guillerma, fan donació d'una peça de terra, de dos sous barc. de tern, al rector de la parròquia d'Igualada.

213 × 297 mm. / R. / N: Raymund, rector i notari públic.

RELACIÓ ONOMÀSTICA I TOPONÍMICA DELS PERGAMINS *

AGUILERA, Gaspar, 79.

ALAMANY, Ramon, 26.

ALBAREDA, Antoni, 93.

AMALRIE, Jeroni, 88.

AMAT, Pere, batlle pel Monestir, 30.

ANDREU, Guillem, notari, 16.

ANTONIETA, filla de Raymund Bachó, 31.

ARAGONES, Pere, 21.

ARAGONES, Margarida, 21.

ARBOS, Joan Antoni, 71.

ARBOS, Pere, 71.

ARLOMBA, Antoni, conseller, 30.

* El número que s'expressa corresponen al número del pergami en l'inventari.

ARTIGO, Francesc, 28, 93.
BACHO, Raymund, 31.
BADALS, Pere, 47.
BALAGUER, Pere, 39.
BALP, Damià, prevere, 84.
BALP, Miquel, notari, 84.
BALLES, Gabriel, fuster, 87.
BALLESTER, Joan, 51.
BARBER, Francesc, 26.
BARBERA, Lluís, 74.
BARRUFET, Jaume, 38.
BAS, Ponç, 94.
BAS, Eleonor, vídua de Ponç, Bas, 94.
BAS, Pere Jaume, 64.
BAYOLS, Joan, alies Poch, 67.
BERTRAN, del castell de l'Espelt, 3.
BERTRAN, Antoni, 70.
BERTRAN, Ludovica, muller d'Antoni Bertran, 70.
BLANCA, muller de Berenguer de Peranola, 5.
BONASTRE, Jaume, prevere, 80.
BORRAS SABATE, Miquel, 67.
BRAMONA, Caterina, 90.
BRAMONA, Jaume, mercader de Barcelona, 90.
BUSCHI DE OLIVER, Guillem, 2.
CALAFELL, Jaume, 87.
CANALETES, Bernat, 11, 21, 24, 26, 55.
CANALETES, Raymund, fill de Bernat Canaletes, 11.
CARDO, Ferrer, 4.
CARLES D'ARAGÓ, Capità General de Catalunya, 96.
CAROSA, Berenguer, 34, 48.
CASTELL, Pere, 8.
CASTELLAR, Pere, notari, 66.
CASTELLET, Joan, notari, 53.
CATARRO, Arnau, 49.
CATERINA, muller de Gabriel Mercader, 53.
CAVILA, Andreu, 36.
CAYSERES, Nestre Pere, 60.
CIURANA, Salvador, 67.
CLARAMUNT, Guillem de, Pierola, 27.
CONSTANCIA, vídua de Bartomeu Padriça, 36.
CONSTANCIA, muller de Gonçal de Fries, 44.
CORNET, Pau, Mercader, 65.
COSCO, Antoni, 68.
CRETES, Bernat, 40.
CRETES, Maria, 40.
CUDINELLS, Pere, 25.
CULIBERT, Bernat, 14.
CABATE, Joan, 36.

DELCER, Guillem, de la Torre de Claramunt, 13.
 DOMENECH, Josep, 88.
 ELIONOR, filla de Jaume Ferriol, 96.
 ELISABET, muller de Pere Vacta, 68.
 ELISABET, muller de Gerard Guasch, 85.
 ELISABET MAGDALENA, filla de Jaume Ferriol, 96.
 ELISENDA, muller de Bertran, 3.
 ENTRAYGUES, Bernat, 78.
 ENTRAYGUES, Eulàlia, 78.
 ERMENGARA, Berenguer, de Jorba, 4.
 EULALIA, muller de Gabriel Tort, 76.
 EULALIA, muller de Joan Valata, 85.
 FABREGAS, Francesc, 76.
 FARANS, Ramon, 28.
 FARRER, Joan, notari, 91.
 FEBRER, Jaume, 43, 52.
 FEBRER, Joana, muller de Bartomeu Torrent, 52.
 FEBREY, Francesc, 12.
 FELIP II, 77.
 FERRER, Joan, notari, 32, 47.
 FERRER, Pere «Anglina» notari, 37.
 FERRER, Lluç, 39.
 FERRER, Pere, d'Orpí, 40.
 FERRER, Tomàs, notari, 45, 46.
 FERRER, Francesc «Marroller», notari, 83, 84.
 FERRER, Antoni, notari, 93, 21, 22, 23.
 FERREIO, Ramon, 19.
 FERRERA, Berenguer de, notari, 5.
 FERRIOL, Jaume, 96.
 FIELLA, Joan, canònic i degà de l'Església de Barcelona, 47.
 FITA, Ramon, 82.
 FOLLIT, Ramon, picapedrer, 19.
 FONÓY, Bartomeu, 32.
 FORN, Gabriel, notari, 63, 67, 90.
 FRANCOLI, Joan, prevere, 83.
 FRANCOLINO, Bartomeu, 58.
 FRANQUESA, Jaume, notari, 92.
 FRANQUESA, Jaume Pau, notari, 54, 66.
 FRIES, Gonçal de, notari, 44, 57, 74.
 FURNO, Berenguer de, 22.
 GABARRO, Jaume, 74.
 GARRETA, Pere, 75.
 GENER, Pere, notari, 7.
 GENOVES, Pere, conseller, 32.
 GERALDINA, muller de Berenguer Nidal, 19.
 GILI, Joan, prevere d'Igualada, 57.
 GILI, Jaume, 31.
 GRAU, Jaume, 75.

GREGORI XIII, Papa, 64.
 GUARRO, Bernat, 8.
 GUASCH, Gerard, 85.
 JUNYENT, Salvador, notari, 62, 65.
 JOAN, Arnald «Lapicide», 22.
 LAUTERES, Antoni, 25.
 LEDO, Miquel, notari, 59, 60, 80.
 LEDO, Antoni, 56.
 LLEDO, Gaspar Joffrè, notari, 75, 78, 94, 95.
 LLEDO, Cristòfol, notari, 76.
 MAGDA, muller de Marc Vilella, 83.
 MANOYER, Benet, de Monistrol de Montserrat, 47.
 MANSO, Guillem de, 9, 10.
 MARET, Antoni, notari, 71.
 MARGARIDA, muller de Joan Bayols, 67.
 MARIA, muller de Pere Castell, 8.
 MARIA, muller de Guillem Delçer, 13.
 MARIA, muller d'Antoni Lauteres, 25.
 MARIA, muller de Ramon Alamany, 26.
 MARIA, muller de Joan Ramonell, 30.
 MARQUES DE SANTA COLOMA, Ramon, de Montbui, 15.
 MAS, Gaspar, 77.
 MASA, Elisenda, 4.
 MASA, Gerard, 4.
 MASSAGUER, Peret Benet, notari, 35, 55.
 MATA, Bartomeu, 17.
 MEDIONA, Nicolau de, notari, 36.
 MERCADER, Antoni, 63.
 MERCADER, Rafael, 63.
 MERCER, Gabriel, 53.
 MIQUEL, Antoni, notari, 40, 48, 50.
 MIQUEL, Gerdal, 48.
 MILLAÇ, Ramon, 33.
 MIQUEL, Bartomeu, notari, 56.
 MIRORS, Pere, 48.
 MONGO, Francesc, 33.
 MONTBUI, Berenguer de, 5.
 MONZOL, Bernat de, 1.
 MOYGUES, Pere, de Copons, 3.
 MORULL, Llorenç, germà de Monestir de Montserrat, 91.
 NIDAL, Berenguer, 19.
 OCELLO, Guillem, 7.
 OCELLO, Pere, 16.
 OLIVERA, Francesc, notari, 25.
 PADRICA, Bartomeu, 18, 43.
 PAMA, Miquel, notari, 73.
 PALLADI BLANC, notari, 88.
 PARATGE Debellfort, Jaume, arxidiaca de la seu de Santa Eulàlia, 65.

PASCASI, Pere, 12.
 PASCASI, Berenguer, 12.
 PASQUAL, Berenguer, 13.
 PERAMOLA, Berenguer de, 5.
 PERASCANDOLO, Nardo Andrea, notari, 58.
 PERESTEVE, Francesc Pere, 61.
 PLANATOVAL, Berenguer de, 5.
 PORTELLA, Antoni, Prevere de Copons, 25.
 PUIGDENGOLLES, Antoni, de Miralles, 37.
 PURIOL, Bernat, 58.
 QUADRIS, Guillem de, 6.
 QUERA, Bernat, 86.
 QUER, Joana, vídua d'Antoni Quer, ciutadà de Barcelona, 86.
 QUERALT, Antoni, 95.
 RAMONELL, Joan, 30.
 RIBA, Joan, del Cugulló, d'Òdena, 72.
 RIBA, Antoni, 28.
 ROCA, Antoni Joan, 71.
 ROMIA, muller de Bernat Monzol, 1.
 ROMIA, muller de Rumeu, 9, 10.
 ROIG, Berenguer, 97.
 ROSET, Pere, 17.
 ROSICH, Berenguer, 50.
 ROSSETA, Pere, 42.
 ROVIRES, Francesc, 9, 10, 14, 17, 18, 23, 29, 33, 97.
 RUBEL, Pere, 13.
 RUVIRA, Pascual, 27.
 SANCETA, muller de Berenguer Carosa, 34.
 SANTACREU, Pere de, 24.
 SALA, Pere, prevere, 91.
 SALA, Bernat, 50.
 SALTO, Joan, 81.
 SANTJUST, Joan, de Vilanova del Camí, 66.
 SAURA, muller de Pere Cudinells, 25.
 SAURINA, muller de Guillem Ocelló, 7.
 SEGRERA, Francesc, 47.
 SELLARES, Joan Vicenç, notari, 79.
 SIBILIA, mare de Ferrer Cardó, 9.
 SOLANELLES, Pere Pau, notari, 27, 42, 43, 44.
 SOLSONA, Jaume, 95.
 SORIA, Pere, 23.
 SOTERES MOLELLA, Simó, 72.
 SPELT, Francesc, 35.
 STALELLA, Joan, notari, 86, 87.
 STAPERÀ, Antoni, notari, 27.
 TARRAGO, Joan, notari, 28, 34, 42.
 THOME, Antoni, notari, 72.
 THORALIES, Nicolau, notari, 61.

TOMAS, fill de Gonçal de Fries, 44.
 TORRENTS, Bartomeu, 52.
 TORT, Arnald, 2.
 TORT, Gabriel, 76.
 TRIA, Didac, mercader, 92.
 TRIA, Pere, 54.
 TROBAT, Antoni, 44.
 TRULLOLS, Romeu, 9, 10.
 TRULLOLS, Arnald, 9, 10.
 TRULLOLS, Antoni, prevere, 97.
 VACTA, Pere, de Capellades, 68.
 VALTA, Joan, de La Llacuna, 85.
 VALLES, Francesc, prevere, 62.
 VALLS, Nicolau, prior del Monestir de Santa Maria de La Torra, 46.
 VILALTA, Francesc, notari, 6.
 VILA, Miquel, notari de Barcelona, 56.
 VILARRUBIA, Miquel, 63.
 VILELLA, Marc, 83.
 VINYALS, Gaspar, 82.
 VIVES, Pere, 6.

TOPONIMIA

ARAGAY, lloc d', 41.
 ARGENT, carrer de l', 33, 55.
 BALCELLS, mas dels, terme del castell d'Orpí, 40.
 BARCELONA, 27, 36, 40, 47, 56, 86, 90.
 CAGODA, 5.
 CAPELLADES, 68.
 COPONS, 25.
 CUGULLO, d'Òdena, 72.
 ESPELT, castell de l', 3.
 IGUALADA, (Aqualata), 3, 16, 29, 33, 34, 35, 39, 44, 45, 52, 55, 57, 59, 62, 67, 70, 73, 75, 78, 83, 84, 85, 86, 90, 92, 93, 95.
 JORBA, 4, 48.
 MERCADAL, lloc del, 23.
 MINERVA, 78.
 MIRALLES, castell de, 37, 83.
 MONTBUI, Santa Margarida de, 4, 15.
 MONISTROL DE MONTSERRAT, 47, 91.
 NOU, carrer, 24.
 LA LLACUNA, 85.
 ÒDENÀ, castell d', 23, 72, 97.
 ORPÍ, castell d', 40, 43.
 PIERA, 11, 18.
 PIEROLA, 27.

PUIGDENGOLLES, mas de, terme de Miralles, 37.
RIUMAJOR, carrer, (avui del Roser), 49.
ROIG, mas de, castell d'Òdena, 97.
SANT MIQUEL, d'Orpí, 43.
SANT PERE, 91.
SANTA MARIA DE LA TORRA, Monestir, 46.
SANTA SIBILIA, Monestir, de Barcelona, 47.
SANTA EULÀLIA, Seu, de Barcelona, 65.
SPELLUNCE FRANCOLINI (Esplugues de Francolí), 71.
TROÇ DE NICOLAU, del terme de Piera, 11.
TORRA DE CLARAMUNT, 13.
VIC, 62.
VILANOVA DEL CAMÍ, 66.

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

BAUCELLS i REIG, Josep, *El Baix Llobregat i la Pia almoïna de la Seu de Barcelona: Inventari dels Pergamins*, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1984.

Guia dels Arxius Històrics de Catalunya, nº 1. Arxiu històric Municipal d'Igualada, pp. 54-77. per Pau LLACUNA i ORTÍNEZ.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, 1982.

MATEU IBARS, Josefina i Dolors, *Colectànea Paleogràfica de la Corona de Aragón*. Universitat de Barcelona, 1980.

MUÑOZ i RIVERO *Colecció de firmes de personajcs célebres de la historia de España: Firmas de los Reyes de España (desde el siglo IX hasta el XIX)*. Madrid, Imp. Vda. de Hernando, 1887.

SEGURA, Joan, prve. *Història d'Igualada*, Igualada, 1978.

